

شناسه	قانون - دستور جلسه ۲	تاریخ	۱۳۹۷/۰۹/۲۶
عنوان	بررسی پیشنهاد اصلاح ترکیب و وظایف شورای معادن استانی		
شرح دستور	<p>مطابق ماده (۱۰)^۱ قانون اصلاح قانون معادن (ماده ۱۲ قانون معادن مصوب ۱۳۷۷)، شورای عالی معادن به منظور ایجاد وحدت رویه و هماهنگی در انجام تکالیف و اختیارات تعیین شده در این قانون و حفظ حقوق دولت و دارندگان پروانه فعالیت‌های معدنی و همچنین ایجاد امنیت سرمایه گذاری در این بخش، تصویب گردید. وظایف شورای عالی در تبصره (۳) ذیل این ماده، به شرح ذیل تعیین شده است:</p> <p>الف - اتخاذ تصمیم در موارد اختلاف دارندگان پروانه فعالیت معدنی در صورت توافق طرفین مبنی بر حکم به داوری از سوی شورای عالی معادن</p> <p>ب - تشخیص و اصلاح و تغییر کمیت و کیفیت ذخیره معدنی و کاهش یا افزایش محدوددهای اکتشافی و معدنی به تناسب میزان ذخیره و استخراج</p> <p>پ - تشخیص موارد خارج از اختیار دارندگان مجوز عملیات معدنی</p> <p>ت - تأثیر محاسبه حقوق دولتی استخراج واقعی کمتر از میزان مندرج در پروانه بهره برداری</p> <p>ث - سایر موارد مندرج در این قانون</p> <p>شورای عالی معادن در تهران (وزارت صنعت، معدن و تجارت) مستقر است و با توجه به وظایف راهبردی و مهمی که دارد، مسئولیت رسیدگی به تمامی پرونده های ارجاعی از استانها را نیز بر عهده داشت. کثرت پرونده های ارسالی از سوی استانها و تمرکزش در این شورا باعث تعلل در رسیدگی به این پرونده ها می شد و این موضوع باعث به تعویق افتادن امور جاری معدنکاران بود.</p> <p>در این راستا تشکل های استانی حوزه معدن، با هدف تسهیل امور معادن و حل مشکلات مربوطه در این حوزه، پیشنهاد تشکیل شورای استانی را به کمیسیون صنایع و معادن مجلس مطرح نمودند.</p>		

^۱ ماده ۱۲ قانون اصلاح قانون معادن: شورای عالی معادن برای ایجاد وحدت رویه و هماهنگی در انجام تکالیف و اختیارات تعیین شده در این قانون و حفظ حقوق دولت و دارندگان پروانه

فعالیت‌های معدنی و همچنین ایجاد امنیت سرمایه گذاری در این بخش با ترکیب زیر تشکیل می شود:

- ۱- وزیر صنعت، معدن و تجارت (رئیس)
 - ۲- یک نفر از قضات عالی رتبه به انتخاب رئیس قوه قضائیه
 - ۳- رئیس سازمان حفاظت محیط زیست
 - ۴- معاون امور معدنی وزیر صنعت، معدن و تجارت (دبیر)
 - ۵- رئیس سازمان جنگلها، منابع طبیعی و آبخیزداری کشور
 - ۶- یک نفر حقوقدان آشنا به قوانین حوزه صنعت و معدن با معرفی وزیر صنعت، معدن و تجارت
 - ۷- رئیس سازمان زمین شناسی و اکتشافات معدنی کشور
 - ۸- یک نفر از مدیران معدنی ستاد وزارت صنعت، معدن و تجارت با معرفی وزیر
 - ۹- یک نفر از متخصصین صاحب نظر در امور معدنی به انتخاب شورای مرکزی سازمان نظام مهندسی معدن کشور
 - ۱۰- یک نفر از بهره برداران با تجربه و متخصص در امور معدنی با انتخاب خانه معدن
 - ۱۱- یک نفر از بهره برداران باتجربه و متخصص در امور معدنی با انتخاب اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران
- تبصره ۱- شورای عالی معادن می تواند اشخاص حقیقی یا حقوقی را به عنوان مطلع، ذی نفع یا کارشناس بدون حق رأی برای حضور در جلسه دعوت نماید.
- تبصره ۲- اعضاء انتخابی شورای عالی معادن برای مدت چهار سال تعیین می شوند و انتخاب مجدد آنان بلامانع است.
- تبصره ۳- وظایف و اختیارات شورای عالی معادن به شرح ذیل است:
- الف - اتخاذ تصمیم در موارد اختلاف دارندگان پروانه فعالیت معدنی در صورت توافق طرفین مبنی بر حکم به داوری از سوی شورای عالی معادن
- ب - تشخیص و اصلاح و تغییر کمیت و کیفیت ذخیره معدنی و کاهش یا افزایش محدوددهای اکتشافی و معدنی به تناسب میزان ذخیره و استخراج
- پ - تشخیص موارد خارج از اختیار دارندگان مجوز عملیات معدنی
- ت - تأثیر محاسبه حقوق دولتی استخراج واقعی کمتر از میزان مندرج در پروانه بهره برداری
- ث - سایر موارد مندرج در این قانون

در ادامه قانونگذار ماده ۴۳ قانون پنج ساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی را به منظور حمایت، توسعه و ارتقای جایگاه بخش معدن و صنایع معدنی در اقتصاد ملی، در طی سالهای اجرای قانون برنامه دولت تشکیل شورای معادن استانی را تصویب نمود که ترکیب این شورا مطابق جزء (۱) بند (الف) این ماده به شرح ذیل می باشد:

- استاندار بعنوان رئیس شورا (غیر قابل تفویض)
 - معاون امور عمرانی استاندار
 - رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت (دبیرشورا)
 - رئیس سازمان برنامه و بودجه استان
 - رئیس اتاق بازرگانی، صنایع و معادن و کشاورزی استان (بدون حق رأی)
 - رئیس اتاق تعاون استان (بدون حق رأی)
 - یک نفر از قضات با معرفی رئیس قوه قضائیه (بدون حق رأی)
 - دو نفر از اعضای نظام مهندسی معدن استان با انتخاب هیأت رئیسه نظام مهندسی معدن استان (بدون حق رأی)
 - مدیرکل حفاظت محیط زیست استان، مدیرکل منابع طبیعی استان
 - رئیس سازمان جهاد کشاورزی استان
 - فرمانده نیروی انتظامی استان (بدون حق رأی)
 - دو نفر از نمایندگان استان در مجلس شورای اسلامی با رأی مجلس (به عنوان ناظر)^۱
- همانگونه که مشاهده می گردد شورای معادن استانی متناظر با شورای عالی معادن نمی باشد در حالیکه پیشنهاد تشکیل این شورا از سوی تشکل های معدن متناظر بودن این شورا با شورای عالی معادن بود تا پرونده های حوزه معدن انباشته نگردد و شورای عالی معادن نیز به وظایف راهبردی خود بپردازد.
- طبق اظهارات بخش معدنی در تشکیل جلسات شورای معادن استانی نیز مشکلاتی وجود دارد. با عنایت به اینکه رئیس شورای معادن استانی استاندار (غیر قابل تفویض) تعیین شده است، در بیشتر مواقع به دلیل عدم حضور استاندار این جلسات عملاً تشکیل نمی گردد.
- در ارتباط با وظایف تعیین شده برای شورای معادن استانی که در جزء های (۲) و (۴) و (۵) بند (الف) این ماده به آن اشاره شده، بیشتر بر اساس چهارچوب نظارت بر قوانین و مصوبات شورای عالی معادن است که با اهداف تشکیل این شورا که حمایت، توسعه و ارتقای جایگاه بخش معدن و صنایع معدنی در اقتصاد ملی می باشد مغایرت دارد.
- بنا به اظهارات نماینده وزارت صنعت، معدن و تجارت، قبل از تشکیل شورای معادن استانی، در برخی از موارد، شورای عالی معادن موضوعات مربوط به استانها را به سازمان های صنعت، معدن و تجارت همان استان ها، تفویض اختیار می نمود که با تشکیل شورای معادن استانی و وظایف نظارتی که برای این شورا تعیین شده، حداقل اختیاراتی که در گذشته توسط شورای عالی معادن به استان تفویض می شد امکان پذیر نمی باشد.

^۱ جزء ۲ بند الف ماده ۴۳ قانون برنامه ششم: شورای معادن استان موظف است در چهارچوب قوانین و مصوبات شورای عالی معادن ضمن نظارت بر استخراج ماده معدنی شناسایی شده و هرگونه فروش و واگذاری پروانه قبل از بهره برداری با رعایت ملاحظات زیست محیطی و حداقل تخریب منابع طبیعی، اقدامات لازم را نسبت به تسهیل، تسریع و ایجاد صنایع پایین دستی انجام دهد. حکم جزء (۲) بند (الف) ماده (۴۳) در طول اجرای قانون برنامه بر مواد (۲) و (۳۴) قانون معادن مصوب ۱۳۷۲/۲/۲۷ حاکم است.

^۲ جزء ۴ بند الف ماده ۴۳ قانون برنامه ششم: حسابهای بانکی و گردش مالی خرید و فروش معادن با رعایت ضوابط قانونی، باید در استانهای محل ذخایر معدنی انجام پذیرد و دفاتر مالی و قانونی مربوطه در استانهای مذکور مستقر می شود و حوزه مالیاتی آنها در همان استانها تعیین می شود و شورای معادن استان موظف است بر اجرای این جزء نظارت کند.

^۳ جزء ۵ بند الف ماده ۴۳ قانون برنامه ششم: در مواردی که به دلیل بهره برداری از معادن و فعالیت های صنایع معدنی، خسارت هایی به اهالی ساکن در منطقه و بخش کشاورزی آنها برسد، علاوه بر عوارض آلاینده، با تصویب شورای معادن استان تا یک درصد (۱٪) فروش آنها، پس از واریز به خزانه معین استان نزد خزانه داری کل کشور به جبران خسارت های مذکور و در صورت وارد شدن آسیبهای عمومی، به فعالیت های بهداشتی، درمانی و عمرانی مورد نیاز منطقه درگیر اختصاص می یابد.

تبصره- شورای معادن استان موظف است اصلاح فناوری آینده و به روزآوری آنها را پیگیری کند.

<p>باعنایت به موارد فوق و تاکید قانونگذار بر تشکیل شورای معادن استانی با هدف حمایت، توسعه و ارتقای جایگاه بخش معدن و صنایع معدنی در اقتصاد ملی، شورای گفتگوی استان آذربایجان شرقی، کرمان و کمیسیون معادن و صنایع معدنی درخواست نمود پیشنهاد اصلاح شورای معادن استانی در دستور کار کمیته ماده ۱۲ قرار گیرد.</p>	
<p>رئوس ایرادات و مشکلات معترضین به شرح ذیل می باشد</p> <p>۱. تعیین استاندار به عنوان رئیس شورای معادن استانی (غیر قابل تفویض)، با اصل ماده (۲) قانون اصلاح قانون معادن مصوب ۱۳۹۰ که مسئولیت اعمال حاکمیت دولت بر معادن کشور را به عهده وزارت صنعت معدن و تجارت قرار داده است، مغایرت دارد. همچنین بر اساس ماده (۱۰) قانون اصلاح قانون معادن، رئیس شورای عالی معادن، وزیر صنعت، معدن و تجارت است. با عنایت به اینکه هدف از تشکیل شورای معادن استانی در راستای اهداف شورای عالی معادن است، تعیین استاندار به عنوان رئیس شورای معادن استانی متناظر با ریاست شورای عالی معادن نمی باشد.</p> <p>۲. تاکید قانون بر غیر قابل تفویض بودن ریاست شورای استانی موجب شده است در صورت عدم حضور استاندار، این جلسات تشکیل نگردد.</p> <p>۳. با عنایت به اینکه اعضای بخش خصوصی در شورای عالی معادن دارای حق رای می باشند، لیکن بیشترین اعضاء شورای معادن استانی، از مسئولین دستگاه های اجرایی (با حق رای) و بخش خصوصی (بدون حق رای) تعیین شده است که در این صورت نیز تناظر بین شورای معادن استانی و شورای عالی معادن رعایت نگردیده است.</p> <p>همچنین در ترکیب شورای معادن استانی بجای استفاده از افراد متخصص این حوزه، افرادی غیر مرتبط تعیین شده اند که این موضوع در رسیدگی به مسایل و مشکلات مربوطه راهگشا نمی باشد.</p> <p>۴. وظایف شورای معادن استانی طبق جزء (۲) بند الف ماده (۴۳) قانون برنامه ششم، در چهارچوب نظارت بر قوانین و مصوبات شورای عالی معادن تعیین شده است. حال آنکه انتظار می رفت با عنایت به اهداف تشکیل شورای معادن استانی، وظایف مربوط به استانها به همان استان تفویض اختیار گردد تا پرونده های در مرکز انباشته نگردد و حل مشکلات در اسرع وقت مرتفع شود.</p>	<p>ایرادات و مشکلات مطروحه</p>
<p>موضوع در جلسه کارگروه کارشناسی مورخ ۹۷/۰۸/۱۵ با حضور نمایندگانی از وزارت صنعت، معدن و تجارت، سازمان برنامه و بودجه، سازمان محیط زیست، سازمان جنگلها و مراتع و آبخیزداری کشور، اتاق اصناف ایران، مرکز پژوهش های مجلس شورای اسلامی، خانه معدن ایران، کمیسیون معادن و صنایع معدنی طرح و بررسی گردید. در پایان با توجه به مباحث مطروحه مقرر گردید، پیشنهادات ارایه شده در صحن اصلی کمیته ماده ۱۲ طرح موضوع گردد. (خبر جلسه کارگروه پیوست)</p>	<p>جمع بندی جلسه کارشناسی مورخ ۹۷/۰۸/۱۵</p>
<p>ماده ۴۳ قانون برنامه ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران به نحوی اصلاح گردد که:</p> <p>۱. ترکیب اعضای شورای معادن استانی متناظر با شورای عالی معادن و نماینده های بخش خصوصی نیز دارای حق رای باشند.</p> <p>۲. برخی از اختیارات شورای عالی معادن (موضوع تبصره ۳ ماده ۱۲ قانون اصلاح قانون معادن) به شورای معادن استانی تفویض اختیار گردد.</p> <p>۳. در صورت عدم حضور استاندار ریاست این شورا به یکی از معاونین خود تفویض گردد و یا رئیس شورای معادن استانی متناظر با شورای عالی معادن، (رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان) تعیین گردد.</p>	<p>پیشنهاد دبیرخانه</p>
<p>۱. قانون اصلاح قانون معادن ۱۳۹۰؛ ۲. قانون پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۹۵؛</p>	<p>فهرست مستندات و</p>

ماده ۲ قانون اصلاح قانون معادن: در راستای اجرای سیاستهای کلی اصل چهارم (۴۴) قانون اساسی و نیز اصل چهارم و پنجم (۴۵) قانون اساسی، مسؤولیت اعمال حاکمیت دولت بر معادن کشور و حفظ ذخایر معدنی و نیز صدور اجازه انجام فعالیتهای معدنی مقرر در این قانون و نظارت بر امور مزبور و فراهم آوردن موجبات توسعه فعالیتهای معدنی، دستیابی به ارزش افزوده مواد خام معدنی، توسعه صادرات مواد معدنی با ارزش افزوده، ایجاد اشتغال در این بخش و نیز افزایش سهم بخش معدن در توسعه اقتصادی و اجتماعی کشور به عهده وزارت صنعت، معدن و تجارت است. اعمال حاکمیت مذکور در این ماده مانع اعمال مالکیت اشخاص حقیقی و حقوقی در محدوده قوانین و مقررات نیست.

مدارک پشتوانه	<p>۴. نامه شماره ۶۷۵/ش/۹۶ مورخ ۹۶/۸/۷ با پیوست سی و چهارمین صورتجلسه شورای گفتگوی اتاق تبریز خطاب به دبیرخانه شورا؛</p> <p>۵. نامه شماره ۲۷/۱۸۲۷۷/د مورخ ۹۶/۱۰/۱۲ دبیرخانه شورا خطاب به کمیسیون معادن و صنایع معدنی اتاق؛</p> <p>۶. نامه شماره ۲۰۲۳۵/د مورخ ۹۶/۱۱/۱۴ کمیسیون معادن و صنایع معدنی اتاق خطاب به دبیرخانه شورا؛</p> <p>۷. نامه شماره ۱۲۶۸/۱۳۰/۹۷ مورخ ۹۷/۵/۲۰ با پیوست سی و چهارمین صورتجلسه شورای گفتگوی اتاق کرمان خطاب به دبیرخانه شورا.</p>
------------------	--